

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមរបស់បណ្តាញអង្គការថ្នាក់តំបន់

កម្ពុជាជម្រុញអោយពិចារណាឡើងវិញចំពោះចំណងមិត្តភាពកម្ពុជា ចិនទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយដីធ្លី ដើម្បីសង្គ្រោះ
ពលរដ្ឋអំឡុងការរីករាលដាលនៃវីរុសកូវីដ១៩

ថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ [PCFS Global](https://www.pcfs-global.org/)ⁱ

រូបថតរោងចក្រក្រុមហ៊ុនស្ករអំពៅចិន ថ្ងៃទី៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០(រូបថតតុលាការខ្មែរ)

យោងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់បណ្តាញអង្គការថ្នាក់អន្តរជាតិ ដើម្បីអធិបតេយ្យភាពស្បៀងដែលមានអង្គការ ហ្គ្រែន (GRAIN) សម្ព័ន្ធប្រជាជនដើម្បីអធិបតេយ្យភាពស្បៀង(PCFS) និងអង្គការពន្លកខ្មែរ(PKH)បានរកឃើញថាចំណងមិត្តភាពកម្ពុជា ចិន មិនត្រឹមតែធ្វើអោយពលរដ្ឋបាត់បង់ដីធ្លី តែមានការរំលោភសិទ្ធិកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរទៅៗ។

ក្រុមអង្គការទាំងនេះបានចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមគ្នា បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំលើកទី៥ កាលពីថ្ងៃទី១៦ មិថុនា ឆ្នាំ២០២០កន្លងទៅ របស់គណៈកម្មការសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិកម្ពុជា ចិន។

អង្គការសម្ព័ន្ធប្រជាជនដើម្បីអធិបតេយ្យភាពស្បៀង(ភីស៊ីអេហ្វអេស)បានលើកឡើងថា៖ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងជនជាតិដើមភាគ តិច និងមិនមែនជាជនជាតិដើមភាគតិច បានទទួលរងគ្រោះយូរយារមកហើយតាមរយៈចំណងមិត្តភាពកម្ពុជា ចិន ចាក់ទឹកមិនលិច (មិត្តភាពម៉ឺនឆ្នាំ)មួយនេះ។ យើងធ្វើការជាមួយសហគមន៍រងគ្រោះ ដែលពួកគេកំពុងតតាំងការរំលោភសិទ្ធិពីសំណាក់អ្នកវិនិយោគ ជនជាតិចិន ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពអំឡុងពេលការរីករាលដាលនៃវីរុសកូវីដ។

អង្គការហ្គេន បានលើកបន្ថែមទៀតថា៖ ទំហំវិនិយោគរបស់ក្រុមហ៊ុនចិន ប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើដីស្រែចំការរបស់កសិករទូទាំងពិភពលោក។ យើងបានរកឃើញថា ក្រុមហ៊ុនចិនខ្នាតយក្សចំនួន១១វិនិយោគលើវិស័យកសិ ឧស្សាហកម្ម គ្របដណ្តប់ផ្ទៃដីជាង ៣,៣លានហិកតា រាប់បញ្ចូលទាំងក្រុមហ៊ុន ហេង ហ្វូ នៅកម្ពុជាផងដែរ។ ចាប់តាំងពីកម្ពុជាចាប់ជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រ ចិនជាប់ចំណាត់ថ្នាក់លេខ១ ដែលទទួលបានសិទ្ធិវិនិយោគដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចច្រើនជាងគេ យោងតាមទិន្នន័យរបស់រដ្ឋាភិបាល ទទួលបានផ្ទៃដីវិនិយោគប្រមាណ២៨០.០០០ ហិកតា។

ករណីក្រុមហ៊ុនស្តារអំពៅចិន ហេង ហ្វូ នៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារ៖

ii

ក្រុមសង្គមស៊ីវិលបានសង្កត់ធ្ងន់ករណីក្រុមហ៊ុនស្តារអំពៅចិន ដែលត្រូវបានរាយការណ៍ថា ទទួលបានសិទ្ធិស្របច្បាប់លើគម្រោងវិនិយោគរបស់ខ្លួន ទៅលើដីរបស់សហគមន៍នៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារ ស្របពេលដែលក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធទាំង៥នេះមិនបានបញ្ជាក់ច្បាស់ពីការផ្អាកប្រតិបត្តិការសង្វាក់ផលិតកម្មរបស់ខ្លួន តែបែរជាលោកកិច្ចសន្យាជាមួយរដ្ឋាភិបាល(ប្តូរពីដាំដំណាំអំពៅ ទៅជាព្រួសស្រូវជំនួសវិញ)។

អង្គការពន្លកខ្មែរ ដែលធ្វើការផ្តល់ជាមួយសហគមន៍រងគ្រោះអស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ បានបន្ថែមថា៖ ក្រុមហ៊ុន ហេង ហ្វូ កំពុងប្រើគ្រោងការណ៍ខុសច្បាប់ដើម្បីរក្សាការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនលើដីដែលមានជម្លោះខណៈពេលដែលខ្លួនមិនអាចធ្វើប្រតិបត្តិការធម្មតាបាន។ វាកំពុងទាញយកប្រយោជន៍ពីការរាតត្បាតនៃកូរុណាដោយប្រមូលថ្លៃឈ្នួលពីអ្នកកសិករដែលចង់ធានាសុវត្ថិភាពស្បៀងអាហារនិងបន្តដីវិភាគរបស់ពួកគេ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១១ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់សិទ្ធិសម្បទានអោយក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុន ហេង ហ្វូ រួមមាន៖ក្រុមហ៊ុន ឡានហ្វេង,ហេង ណុង,ហេង រួយ,រួយ ហ្វេង,និង ហេង យូ ដែលមានផ្ទៃដីប្រហែល ៤ ម៉ឺនហិកតានៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារ។ តាមរបាយការណ៍បានបង្ហាញថាការវិនិយោគមានចំនួន ៣៦០ លានដុល្លារ ហើយរដ្ឋាភិបាលបានអះអាងថារោងចក្រស្តារសម្បទាននេះដែលសាងសង់ដោយក្រុមហ៊ុនចិន ជាផ្នែកមួយនៃការវិនិយោគនេះនិងមានទ្រង់ទ្រាយធំជាងគេបង្អស់នៅក្នុងតំបន់អាស៊ី។ ក្រុមហ៊ុន ហេង ហ្វូ បានចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនតាំងពីឆ្នាំ ២០១២ ។

ក្រុមសង្គមស៊ីវិលទាំងនោះបានលើកឡើងថា“ ក្រុមហ៊ុន ហេង ហ្វូ បានធ្វើអោយសហគមន៍បែកបាក់សាមគ្គីភាព ជីវភាពធ្លាក់ដុនជាប់ បំផ្លាញបរិស្ថានធនធានធម្មជាតិ វប្បធម៌ ប្រពៃណីជនជាតិដើមដើមភាគតិច និងរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស” ។

សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចកួយ និងមិនមែនជាជនជាតិដើមភាគតិចនៅខេត្តព្រះវិហារបានតស៊ូប្រឆាំងនឹងប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនហេងហ្វូអស់រយៈពេលជិតមួយទសវត្សរ៍មកហើយ ហើយក្រុមរដ្ឋបានរំពឹងថាក្រុមហ៊ុននឹងបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួននៅកំឡុងខែមីនាឆ្នាំ ២០១៩ ប៉ុន្តែរហូតមកទល់ពេលនេះក្រុមហ៊ុនហេងហ្វូនៅតែមានប្រសិទ្ធិភាពនៅឡើយ។ វានៅតែយារយីសហគមន៍ តាមរយៈការដាក់ការចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌទៅតុលាការ។

អង្គការពន្លកខ្មែរ បានចែករំលែកថាថ្មីៗនេះក្រុមហ៊ុនហេងហ្វូបានសើរើឡើងវិញនូវបណ្តឹងដែលមិនទាន់បានដោះស្រាយក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ ។ សាលាដំបូងខេត្តព្រះវិហារបានដោះលែងសមាជិកសហគមន៍ចំនួន ៨ នាក់និងបុគ្គលិកពីរនាក់ពីបទ“ បង្ខាំងនិងឃុំខ្លួនខុសច្បាប់” កាលពីខែកុម្ភៈប៉ុន្តែសមាជិកសហគមន៍ចំនួន ៨ នាក់ផ្សេងទៀតកំពុងរង់ចាំការសម្រេចលើការចោទប្រកាន់ដដែល។ សេចក្តីសម្រេចនេះនឹងត្រូវចេញនៅថ្ងៃទី ៨ ខែកក្កដាឆ្នាំ ២០២០ ខាងមុខនេះ ។

ក្រុមសង្គមស៊ីវិលទាំងនេះក៏មានការព្រួយបារម្ភផងដែរថាក្រុមហ៊ុនអាចដាក់ការចោទប្រកាន់ផ្សេងទៀតឬកែសំរួលការចោទប្រកាន់ ពីមុនរបស់ខ្លួនក្នុងគោលបំណងដើម្បីធ្វើសមាជិកសហគមន៍បាក់ស្បែក និងចុះខ្សោយ។

អង្គការពន្លកខ្មែរបានលើកឡើងថា៖មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលនិងប៉ូលីសមូលដ្ឋានបានទាញយកផលប្រយោជន៍ពីការបិទទ្វាររោងចក្ររបស់ ក្រុមហ៊ុន ហេង ហ្វី ដោយកាន់កាប់ផ្នែកខ្លះនៃដីដែលមានជម្លោះ។ ពួកគេបានគំរាមសហគមន៍ដែលវិលត្រឡប់មកវិញដែលពីមុន រស់នៅក្នុងតំបន់ទាំងនេះ។

ករណីរំលោភដីធ្លីផ្សេងទៀតពីសំណាក់ក្រុមហ៊ុនចិន

ថ្មីៗនេះធនាគារពិភពលោកបានចេញផ្សាយរបាយការណ៍មួយដែលនិយាយថា៖អត្រាការក្រីក្រនៅប្រទេសកម្ពុជានឹង កើនឡើងហើយការងារប្រហែល ២ លានកន្លែងកំពុងប្រឈមនឹងហានិភ័យដោយសារការរីករាលដាលនៃជំងឺរាតត្បាតកូវីដ ១៩ ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចបាននិយាយថាខ្លួននឹងរកលទ្ធភាពដើម្បីមើលថាតើយើងអាចចាក់បញ្ចូលសាច់ប្រាក់ បន្ថែមទៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចបានដែរឬទេ។

ស្ថិតនៅក្នុងបរិបទនេះ អង្គការភីស៊ីអេហ្វអេស,អង្គការហ្គ្រែន និងអង្គការភីខេអេក កំពុងប្រកាសអាសន្នលើសេចក្តីប្រកាសស្តីពីភាព ជាដៃគូរវាងចិន - កម្ពុជា។ ក្រុមនេះបាននិយាយថាករណីជាច្រើនទៀតដូចជា ក្រុមហ៊ុន ហេងហ្វី នឹងរីកសាយហើយវាបង្ហាញពី អភ័យឯកសិទ្ធិ ពីគណនេយ្យភាពចំពោះវិនិយោគិនចិនដែលរំលោភបំពាន។

ក្រុមសង្គមស៊ីវិលបានលើកឡើងថា៖ " ប្រទេសកម្ពុជាគួរតែបញ្ឈប់នូវសម្បទានទាំងអស់របស់ចិន និងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដទៃ ទៀត ជាពិសេសពិនិត្យឡើងវិញនូវចំណងទាក់ទងរបស់ខ្លួនជាមួយប្រទេសចិន ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលមានភាពស្មោះត្រង់ក្នុងការ សន្សំសំចៃសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួន" ។ ពួកគេបានជំរុញឱ្យមានការកែទម្រង់ដែលផ្តល់អាទិភាពនិងផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់កសិករនិងជន ជាតិដើមភាគតិចទូទាំងប្រទេសក្នុងការអភិវឌ្ឍដីរបស់ពួកគេជំនួសឱ្យការផ្តល់សិទ្ធិវិនិយោគដល់ក្រុមហ៊ុនបរទេស។

អង្គការភីស៊ីអេហ្វអេស បានលើកឡើងថា៖ "ការធ្វើសកម្មភាពទាំងនេះគឺជាការទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ប្រជាជននៅជនបទដែលមិន អាចទទួលយកបានក្នុងការផលិតចំណីអាហារនិងផលិតអាហារដែលមានសារៈសំខាន់ជាងមុននៅពេលដែលភាពមិនប្រាកដប្រជា ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើនត្រូវបានបង្កឡើងដោយសារបញ្ហារីករាលដាលនៃកូវីដ១៩"។

យើងសូមបញ្ជាក់ម្តងទៀតថា៖ ការទាមទាររបស់សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារក្នុងការដកហូតដីសម្បទាន សេដ្ឋកិច្ចដែលផ្តល់ទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន ហេង ហ្វី និងក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សរាប់ មិនអស់ដែលភាគីក្រុមហ៊ុនបានប្រព្រឹត្តក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំកន្លងមក និងការរំលោភកិច្ចសន្យាដោយឥតលាក់លៀមគឺច្រើនជាង ហេតុផលទាមទារដើម្បីអោយមានការដកហូតសិទ្ធិសម្បទានិកចិនពីប្រទេសកម្ពុជា។

ក្រៅពីករណីសន្តិសុខស្បៀងអាហារ ឬការវិនិយោគ អ្នករំលោភដីធ្លីទាំងនេះបានបង្កការលំបាកនិងជម្លោះក្នុងចំណោមសមាជិក សហគមន៍។ យើងរួមគ្នាជាមួយសមាជិកសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងមិនមែនជាជនជាតិដើមភាគតិច ដែលធ្វើការរួមគ្នាគាំ ទ្រកសិករដើម្បីការពារដីស្រែនិងព្រៃរបស់ពួកគេវាជាការសំខាន់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវដំណោះស្រាយតែមួយគត់គឺ បញ្ឈប់កិច្ចព្រមព្រៀង ទាំងនេះហើយប្រគល់ដីជូនកសិករ វិញ" ។

ពន្លកខ្មែរ បានលើកឡើងថា៖ រដ្ឋាភិបាលត្រូវតែការពារសិទ្ធិរបស់ពលរដ្ឋខ្លួននិងការពារប្រយោជន៍សហគមន៍ជនបទប្រឆាំងនឹងការ រំលោភបំពានរបស់ក្រុមហ៊ុនចិនទាំងនេះដែលកំពុងប្រតិបត្តិការនៅកម្ពុជា។ ពន្លកបន្ថែមទៀតថា " កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រដ្ឋគួរតែ

ផ្ដោតលើការលើកកម្ពស់សហគមន៍ជនបទ, ពីជីវភាពរស់នៅក្រីក្ររបស់ពលរដ្ឋ ជំនួសឱ្យការធ្វើឱ្យមានផលប្រយោជន៍ដល់ផលប្រយោជន៍បរទេសនិងក្រុមហ៊ុន” ។

លើសពីនេះក្រុមសង្គមស៊ីវិលទាំងនេះបានជំរុញឱ្យរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រគល់ដីដែលមានវិវាទនៅខេត្តព្រះវិហារទៅអោយពលរដ្ឋដែលជាសមាជិកសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចកួយ និងមិនមែនជាជនជាតិដើមភាគតិចវិញ។ អង្គការភីខេអេកបានលើកឡើងថា “ ធ្វើដូចនេះអាចនឹងរារាំងភាគីដទៃទៀតដែលអាចយកទីតាំងរបស់ក្រុមហ៊ុនហេងហ្វូក្នុងការរំលោភយកដីទាំងនេះដែលកំពុងកើតឡើង” ។

អង្គការ ហ្គ្រែន(GRAIN) សម្ព័ន្ធប្រជាជនដើម្បីអធិបតេយ្យភាពស្បៀង(PCFS) និងអង្គការពន្លកខ្មែរ(PKH)បានសម្តែងនូវសាមគ្គីភាពជាមួយសមាជិកសហគមន៍ទាំងជនជាតិដើមភាគតិចកួយ និងមិនមែនជាជនជាតិដើមភាគតិច ដែលនៅតែបន្តទាមទារសិទ្ធិដីធ្លីស្របច្បាប់របស់ពួកគេទោះបីអំឡុងវិបត្តិសុខភាពពិភពលោកក៏ដោយ។ ពួកយើងនឹងចាប់ផ្តើមដំណើរការព្យត្តិដែលយើងបានចាប់ផ្តើមក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ដើម្បីគាំទ្រដល់យុទ្ធនាការប្រឆាំងនឹងការរឹបអូសយកដីធ្លីរបស់ក្រុមហ៊ុន ហេង ហ្វូ ។

ⁱ អត្ថបទបកប្រែពី៖http://foodsov.org/cambodia-urged-to-rethink-chinese-ties-land-policies-to-recover-from-pandemic/?fbclid=IwAR1Gwrs7uOPZKfkDjxDu1_Jm1C8lowSn_DHmUZUVtRVJyhWI7LnuUeu5XXc